

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
ДИРЕКЦИЯ
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”

ДДС № 04 / 28.03.2022 г.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
№ БНБ – 35283 / 28.03.2022 г.

ДО

БАНКИТЕ
КЛОНОВЕТЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИ
БАНКИ НА ТЕРИТОРИЯТА
НА СТРАНАТА
БЮДЖЕТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
„БОРИКА“ АД

О т н о с н о: Прилагането на чл. 152 от Закона за публичните финанси

С това указание се регламентират въпросите, свързани с прилагането на чл. 152 от Закона за публичните финанси по отношение на:

- изготвянето и предоставянето от банките на периодична информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации.
- реда и начина за обезпечаване от банките на средствата по сметки и депозити на бюджетните организации.

Указанието се издава на основание чл. 152, ал. 13 от Закона за публичните финанси.

СЪДЪРЖАНИЕ:

A. Изготвяне и предоставяне от банките на периодична информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации	1
I. Общи указания	1
II. Форма 91 „Месечна отчетност за салдата по сметките на бюджетните организации	3
III. Форма 92 „Ежедневна информация за общия размер на наличностите по сметки на бюджетните организации“	4
IV. Форма 93 „Статистическа информация за видовете плащания по сметки 7301 и 7311 на администраторите на публични вземания“	5
V. Информация за салдата по сметки на бюджетните организации, обслужвани от БНБ	7
VI. Изготвяне и представяне от банките на информацията за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации към 31 декември	7
VII. Предоставяне на информация за салдата по банкови сметки на бюджетните организации и годишна заверка на наличности по техни сметки	8
VIII. Други разпоредби относно информацията за сметки на бюджетните организации	9
B. Обезпечаване от банките на средствата по сметки и депозити на бюджетните организации	11
IX. Регулация на обезпечението на отчетените от банките по форма 92 наличности по обслужваните от тях сметки на бюджетните организации	11
X. Предоставяне на информация за обезпечението Процедури при недостиг/превишение на обезпеченията	14
B. Други въпроси	17
XI. Избор на оценител по чл. 152б, ал. 15 от ЗПФ	17
XII. Други разпоредби	17

ПРИЛОЖЕНИЯ № № 1 ÷ 10

А. Изготвяне и предоставяне от банките на периодична информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации

I. Общи указания

1. Периодичната информация за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации включва данни за салдата по всички сметки (бюджетни, сметки за средства от Европейския съюз, сметки за чужди средства), депозити и акредитиви в левове и валута (наричани по-нататък сметки на бюджетни организации) и статистическа информация за видовете приходи и други операции по сметки на администраторите на публични вземания.

2. По смисъла на настоящите указания бюджетни организации са юридическите лица, попадащи в обхвата на лицата по § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси (ЗПФ).

3. Всички банки, които приемат да обслужват сметки на бюджетни организации, задължително следва да изготвят и предоставят ежедневна и друга периодична информация за салдата и операциите по тези сметки чрез следните форми:

3.1. форма 91 “Месечна отчетност за салдата по сметките на бюджетните организации”;

3.2. форма 92 “Ежедневна информация за общия размер на наличностите по сметките на бюджетните организации”;

3.3. форма 93 “Статистическа информация за видовете плащания по сметки 7301 и 7311 на администраторите на публични вземания”.

4. За целите на банковото обслужване и изготвянето на информацията по т. **3** се прилагат кодове, идентифициращи вида на сметките и характера на средствата, съгласно *Приложение № 1 “Кодове за отчитане на салдата по сметки на бюджетните организации в БНБ и обслужващите банки за форми 91, 92 и 93”*.

5. Кодовете по т. **4** следва да се прилагат задължително от всички банки, обслужващи бюджетни организации, при изготвянето на информацията по т. **3**, независимо от начина на организиране на счетоводната им отчетност и кодировката на тези сметки по техния индивидуален сметкоплан. Промяна в списъка на кодовете на сметки от *Приложение № 1* се извършва само със съвместно писмо на Министерството на финансите (МФ) и Българската народна банка (БНБ). Актуалният списък на кодовете от *Приложение № 1* се публикува и поддържа на интернет-страницата на МФ www.minfin.bg (в раздел *Методология на отчетността > Банково обслужване и платежни процедури > Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки*).

6. Освен с кода по т. **4**, за всяка сметка на бюджетната организация се залага и четириразряден код, характеризиращ средствата по сметката в институционално-административен аспект, като за целта се използва приложимия за съответния титуляр на сметката четириразряден код от раздел VII на Единната бюджетна класификация (ЕБК) на съответните първостепенни разпоредители с бюджет по държавния бюджет, социалноосигурителните фондове, общините, държавните висши училища и академии, другите бюджетни организации по чл. 13, ал. 3 и 4 и чл. 171 от ЗПФ (включително и обособените в ЕБК отделни кодове на бюджетни организации или техни структурни звена за сметки за средствата от Европейския съюз) или други отделно определени от МФ четириразрядни кодове за конкретни сметки (например кодовете за сметки 7301 на териториалните дирекции на НАП, кодовете за сметки на някои второстепенни

разпоредители с бюджет, кодове за сметки за целите на прилагане на чл. 156 от ЗПФ или за други цели). Актуалният списък на всички кодове по тази точка (които предвид възприетата практика могат да бъдат наименувани като кодове по ЕБК за целите на банковото обслужване) се публикува и поддържа на интернет-страницата на МФ www.minfin.bg (в раздел *Методология на отчетността*>Банково обслужване и платежни процедури >Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки).

7. Салдата по сметки за средствата по чл. 156 от ЗПФ се включват от БНБ и банките в информацията за съответните форми (включително и *форма 92*) по реда посочен в това указание, независимо от начина на включване и кой е титулярят на сметките и кодовете в СЕБРА на тези средства и плащания. За тези сметки се прилагат съответните кодове по т. **4** и **6**, посочени в съответното писмо на МФ до БНБ или до обслужващите банки за откриване на такива сметки.

8. Банката, откриваща сметка от списъка по *Приложение № 1*, следва да изиска от титуляря на сметката да посочи съответния код по т. **6**, в случай, че този код не е посочен в писмото за откриване на съответната сметка. При необходимост, банката може да поиска уточнения от съответния първостепенен/висшестоящ разпоредител с бюджет или от Министерството на финансите.

9. При откриване от бюджетна организация на депозити в банка (сметки 1615 или 1625) съответната депозитна сметка следва да се отразява в отчетността на бюджетната организация в само една от трите отчетни групи/стопански области (финансово-правни форми по смисъла на ЗПФ): Бюджет, Сметки за средства от Европейския съюз или Други сметки и дейности (сметки за чужди средства). Не се допуска салдото по дадена депозитна сметка да се разпределя за целите на отчитането от бюджетните организации едновременно в две или три отчетни групи/стопански области (финансово-правни форми по смисъла на ЗПФ).

10. За целите на изготвяне на информацията по *форма 93* се прилагат определените от МФ шестразрядни кодове за отчитане на даден вид приход и други платежни операции, извършвани по сметки на администратори на публични вземания. Актуалният списък с тези кодове се публикува и поддържа на интернет-страницата на МФ www.minfin.bg (в раздел *Методология на отчетността*>Банково обслужване и платежни процедури >Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки).

11. МФ може текущо през годината да допълни и/или да промени кодовете по т. **6** и т. **10**, за което писмено уведомява БНБ и съответните банки. Актуализираните кодове се публикуват на интернет-страницата на МФ (в раздел *Методология на отчетността*>Банково обслужване и платежни процедури).

12. Формите по т. **3** се изготвят общо за банката въз основа на счетоводните данни и след подписване от главния счетоводител се зареждат от нейната централа в електронната система на БНБ за информационно обслужване на бюджета и фискалния резерв (ИОБФР), при спазване на определените с това указание изисквания за обхват и срокове за представяне на всяка форма. За целта се ползва WEB базиран потребителски интерфейс за достъп.

13. Ако спрямо банка, обслужваща бюджетни организации, са приложени разпоредбите на чл. 36 от Закона за кредитните институции (ЗКИ), тя следва да продължи да изготвя в съответствие с настоящите указания и регулярно да предоставя формите по т. **3**. В случай, че банката бъде обявена в несъстоятелност, последната информация, която предоставя в съответствие с т. **3**, е към датата на обявяването на банката в несъстоятелност.

14. За осигуряване на достъп до ИОБФР всяка банка, която обслужва сметки на бюджетни организации, изпраща до БНБ писмено искане за регистрация/дерегистрация на нейни служители като оператори или администратори на системата, съгласно *Прило-*

жение № 2. В качеството си на потребители на системата тези служители имат ангажмента за зареждане на файловете с данни и отговарят за достоверността на информацията и за отстраняване на евентуални формални грешки. При промяна на длъжностните лица, включени в първоначално изпратените искания, се изпраща своевременно ново искане. Всички искания следва да са подписани от лицата, които представляват институцията.

15. При условие, че определена банка в продължение на два последователни месеца не представя формите по т. 3 или отчита нулеви салда по всички сметки на бюджетните организации, достъпът на нейните служители до ИОБФР се прекратява служебно от БНБ. При необходимост от неговото възстановяване банката изпраща ново искане, подписано от лицата, които представляват институцията.

II. Форма 91 „Месечна отчетност за салдата по сметките на бюджетните организации

16. *Форма 91* се изготвя от централата на банката един път месечно с данни към последно число на месеца и обхваща детайлна информация за всички обслужвани от нея и нейните клонове сметки на бюджетните организации.

17. Салдата по сметките на бюджетните организации се отчитат по съответните кодове от *Приложение № 1*, както следва:

17.1. за сметки 7301, 7311, 7315, 7316 и 7318 се посочват салдата по съответните дебитно-контролиращи сметки (дебитното салдо се подава със знак минус, а кредитното – със знак плюс) общо и по кодове по т. 6, съответстващи на типа сметка:

- за сметки 7301, 7315, 7316 и 7318 се прилагат кодовете на ТД на НАП;

- за сметка 7311 се използват кодовете на съответните общини.

17.2. за обслужваните от БНБ сметки 7301 информацията се подава от дирекция „Главно счетоводство” на БНБ по заложения за съответната сметка двуразряден код, определян от МФ при откриването на сметката и при последваща промяна в класификацията на касовите потоци, отчитани по тази сметка;

17.3. за обслужваните от БНБ сметки 6301 на централния бюджет и първостепенните разпоредители по държавния бюджет информацията се подава от дирекция „Главно счетоводство” на БНБ по реда на т. 17.2 (подава се само по четириразрядния код на централния бюджет, приложим за съответната сметка);

17.4. за сметка 7304 данните се представят общо и по кодове на общини (актуалният списък на тези кодове, достъпен на интернет-страницата на МФ);

17.5. по код 6666 и код 6677 се отчитат салда по акредитивни и други платежни (технически) сметки на бюджетните организации, посочени в *раздели VIII и IX* от *Приложение № 1*. Това са сметките с идентификатори за вид сметка 38 и 39 съгласно *Указание на БНБ 13-1020 от 30.11.2020 г. относно кодове за идентификатор за вид сметка, служебно запазени от Българската народна банка (Указание на БНБ 13-1020)*, като салдата по тях се отчитат общо и по кодове по т. 6. Доколкото са налице салда по такива сметки, те също подлежат на обезпечаване и се включват във *форма 92*;

17.6. по код 6688 се отчитат сумите, временно отнесени служебно от банките по разчетни сметки при зануляване на съответните платежни сметки на бюджетните организации/лицата по чл. 156 от ЗПФ съгласно указанието на МФ и БНБ за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации за съответната година. Данните за сумите по код 6688 се представят за *форма 91* общо;

17.7. салдата по всички останали сметки се отчитат по съответните кодове съгласно *Приложение № 1* - общо и по кодовете по т. **6**. В случай на прилагане на сметки с кодове извън Приложение № 1 съгласно т. **47**, МФ и БНБ уточняват начина на включване на салдата по такива сметки във форма 91.

18. Изготвената от банката информация се зарежда в ИОБФР под формата на текстови файл с наименование "ГГГГММДД.091" (например наименованието на файла за ф. 91 към 30.11.2022 г. следва да бъде "20221130.091"). В полето за дата във файла се вписва последното число на месеца, независимо дали е работен или неработен ден.

19. Крайният срок за зареждане на *форма 91* в ИОБФР е до 17.00 ч. на втория работен ден след отчетната дата.

20. Редът по т. **16-19** се прилага и при изготвянето на годишната *форма 91* (с данни към *31 декември* на съответната година). В допълнение към това, в случай на установени грешки в годишните данни, банката следва да уведоми БНБ по реда на т. **45** до края на осмия работен ден на следващата година.

III. Форма 92 „Ежедневна информация за общия размер на наличностите по сметки на бюджетните организации“

21. *Форма 92* се изготвя от централата на банката (без БНБ) всеки работен ден ежедневно, включително и за отчетните дати, към които се изготвя *форма 91*. Въз основа на нея се извършва регулирането на обезпечението на бюджетните средства при спазване на изискванията на настоящите указания.

22. Във *форма 92* се отчитат салдата по сметките в левове и валута на бюджетните организации и сметките по т. **7** за средствата по чл. 156 от ЗПФ към края на предходния работен ден, както следва:

22.1. общ размер на салдата на сметките на бюджетните организации и сметките за средствата по чл. 156 от ЗПФ;

22.2. салда по сметки (включително и сметките с код 6677 и код 6688), класифицирани по институционален признак в две групи:

а) бюджетните организации от подсектор „Централно управление“ и подсектор „Социалноосигурителни фондове“ (т.е. салдата по сметки на всички бюджетни организации и за средствата по чл. 156 от ЗПФ, без тези на общините и техните подведомствени разпоредители с бюджет), като на отделни редове се посочват като общи суми салдата на такива сметки на подсектор „Социалноосигурителни фондове“, за които се прилагат същите кодове по т. **4**, използвани и за сметки на бюджетните организации от подсектор „Централно управление“ (например сметки 1816, 1615, 1625 и др.).

б) общини и техните подведомствени разпоредители с бюджет – салдата по сметките, за които се прилагат кодовете по т. **6**, приложими само за общините и техните подведомствени разпоредители с бюджет (това са кодовете, съответстващи на кодовете за общините от раздел VII-B от ЕБК за съответната година. Тези кодове са посочени като отделен списък с кодове за общини, публикуван заедно с останалите списъци от кодове на интернет-страницата на МФ съгласно т. **6**);

22.3. салдата на сметките на администратори на публични вземания (сметките с идентификатор за вид сметка 8x - към настоящия момент това са обслужваните от банките *сметки 7301, 7311, 7315, 7316 и 7318*) се представят за целите на *форма 92* компенсирани – като разлика между салдото на основната сметка (сметката, по която се превеждат публичните вземания) и нейната дебитно-контролираща сметка, като за *сметки 7311* на отделен ред се посочва салдото на дебитно-контролиращата сметка;

22.4. доколкото са налице салда по разчетните сметки, за които се прилага код 6688, те също се включват във *форма 92*, като средства, подлежащи на обезпечаване, освен ако за средствата, отнесени по тези разчетни сметки се прилага т. **22.6**;

22.5. в сумите по т. **22.2** се включват и средствата, които по силата на закон не подлежат на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1 – ал. 8 от ЗПФ;

22.6. в случай че са налице обслужвани от банката средства на бюджетни организации, неподлежащи по силата на закон на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1 – ал. 8 от ЗПФ, те се посочват отделно във *форма 92* по предвидените два кода за целите на изчисляване на размера на обслужваните средства, подлежащи на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1 – ал. 8 от ЗПФ, както следва:

а) по код 1190 - средства на централния бюджет, които не подлежат на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1 – ал. 8 от ЗПФ (тук се отразяват средствата по чл. 19, ал. 2 от Закона за Българската банка за развитие);

б) по код 1198 - други средства на бюджетни организации, които не подлежат на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 1 – ал. 8 от ЗПФ.

Забележка: Следва да се има предвид че кодове 1190 и 1198 не са алтернативни кодове на останалите кодове за вида сметка (7301, 7302, 1816, 1615 и т.н.), а представляват допълнителен разрез за класифициране на средства по сметки на бюджетни организации, в допълнение към двата разреза - по вид сметка и в институционално-административния аспект (код по ЕБК). Така например, ако възникне хипотеза за такива необезпечени средства – например откриване на депозит на централния бюджет за целите на изпълнение на международно споразумение, обслужващата банка го открива и прилага по общия ред код за вид сметка 1615 и код по ЕБК 9900 (кодът на централния бюджет) и в допълнение (понеже средствата са неподлежащи на обезпечаване) класифицира тези средства по код 1190. За целите на *форма 92* салдото по този депозит ще се представи съгласно посочената в *Приложение № 3* „Схема за отчитане на салдата по сметки на бюджетните организации и за средствата по чл. 156 от ЗПФ в обслужващите банки за *форма 92*“ два пъти – като код 1615 в Раздел I на схемата и като код 1190 в Раздел III на схемата.

22.7. конкретната структура на кодировката и начина на изчисляване на общия размер на подлежащите на обезпечаване средства за целите на изготвяне на *форма 92* са представени в *Приложение № 3*.

23. Изготвената от банката информация се зарежда в ИОБФР под формата на текстови файл с наименование “ГТГТММДД.092” (например наименованието на файла за форма 92 към 30.11.2022 г. следва да бъде “20221130.092”).

24. Крайният срок за зареждане на *форма 92* в ИОБФР е до 12.00 часа на всеки работен ден, следващ отчетната дата.

25. Общият размер на наличностите по сметките на бюджетните организации, отчетени във *форма 92*, следва да е равен на общия размер на наличностите по сметките на бюджетните организации, отчетени във *форма 91* към същата отчетна дата. В случай, че се установи разлика между тях, банката следва незабавно да изпрати до дирекция „Фискални услуги“ на БНБ обяснителна записка, подписана от главния счетоводител, за причините за тази разлика. Същата се изпраща и по електронен път на електронен адрес:

StateBudget@bnbank.org

IV. Форма 93 „Статистическа информация за видовете плащания по сметки 7301 и 7311 на администраторите на публични вземания“

26. *Форма 93* се изготвя от централата на банката два пъти месечно с данни към 17-то и последно число на месеца и обхваща информация за всички обслужвани от нея и нейните клонове сметки 7301 и 7311 на администратори на публични вземания.

27. Във *форма 93* се отчита нетният размер на приходите (постъпления минус плащания) по сметки 7301 и 7311 на администраторите на публични вземания, групирани по:

27.1. код за вид плащане (актуалният списък на тези кодове се публикува и поддържа на интернет-страницата на МФ - *раздел Методология на отчетността*>*Банково обслужване и платежни процедури*>*Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки*);

27.2. съответните четириразрядни кодове на администраторите на публични вземания, приложими за сметки 7301 и 7311 (актуалният списък на тези кодове се публикува и поддържа на интернет-страницата на МФ - *раздел Методология на отчетността*>*Банково обслужване и платежни процедури*>*Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки*).

28. Информацията, въз основа на която се изготвя *форма 93*, следва да включва всички плащания, извършени по сметката (включително и операциите, които не генерират платежен поток като коригиране на грешки и др.) за съответния счетоводен ден.

29. Във *форма 93* не следва да се включва информация за операцията в края на годината при годишното приключване на съответната сметка на администратора на публични вземания с нейната “дебитно-контролираща сметка”.

30. По отношение на преводите към/от сметки на администраторите на публични вземания, извършени с „Платежно нареждане/вносна бележка за плащане от/към бюджета” (многоредовия документ съгласно *Приложение № 5 от Указание за съставяне на платежни документи към Наредба № 3 на БНБ - № БНБ 65435 от 15.07.2016 г.*) обслужващата банка следва да взема предвид и да включва в информацията по *форма 93* детайлизираните суми по отделните кодове за вид плащане, фигуриращи в платежния документ (реквизитите “Вид плащане” и “Сума” в позиции 1, 2, 3 и 4 на платежния документ). Сборът на тези суми следва да е равен на общата сума, посочена в платежния документ. Аналогично се процедира и когато този документ се използва от титуляря на сметката при възстановяване на надвнесени приходи или корекции на грешки.

31. Изискването по т. 30 позволява информацията за касовите потоци да се класифицира по отделните видове приходи. Обобщеният код за вид плащане при тези преводи не осигурява тази информация и той следва да се разглежда само като технически елемент в процеса на извършване на превода и обработката на тази информация.

32. В процеса на обработка и обобщаване на данните на ниво конкретна сметка на администратор на публични вземания се прилагат следните процедури и контроли за тяхното равнение (контролът се извършва от обслужващата банка, при верифицирането на *форма 93*):

32.1. за сметка 7301/7311 на администратора на публични вземания (сметката, по която се внасят съответните приходи) - общият размер на натрупаните суми по кодовете за вид плащане следва да е равен на салдото на тази сметка;

32.2. за „дебитно-контролиращата сметка” на сметката по т. 32.1 – общият размер на натрупаните суми по кодовете за вид плащане, идентифициращи операциите по „дебитно-контролиращата сметка” следва да е равен на салдото по тази сметка.

33. Изготвената от банката информация се зарежда в ИОБФР под формата на текстови файл с наименование „ГТГГММДД.093” (например наименованието на файла за *форма 93* към 30.11.2022 г. следва да бъде “20221130.093”).

34. Срокът за зареждане на *форма 93* в ИОБФР е до 12.00 часа на втория работен ден след отчетната дата.

35. В случай че при изготвянето на *форма 93* към последно число на месеца се установи разлика между общия размер на натрупаните суми по кодове за вид плащане за сметки 7301 и 7311 и салдата по тези сметки, отчетени във *форма 91* към същата отчетна

дата, банката изпраща до дирекция „Фискални услуги“ на БНБ обяснителна записка, подписана от главния счетоводител, за причините за тази разлика и потвърждава окончателните данни. Същата се изпраща и по електронен път на следния електронен адрес:

StateBudget@bnbank.org

В случай на установени грешки в годишните данни по *форма 93*, банката следва да уведоми БНБ по реда на т. **45** до края на *осмия работен ден* на следващата година.

V. Информация за салдата по сметки на бюджетните организации, обслужвани от БНБ

36. Дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изготвя ежедневно с данни за предходния работен ден от съответната календарна година информация за салдата на обслужваните от нея сметки на бюджетни организации и лицата по чл. 156 от ЗПФ. Информацията се изготвя по съответните кодове по т. **4**, **6** и **47**, въз основа на съгласувани между МФ и БНБ макети на справки.

37. Изготвената от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ информация по т. **36** се предоставя на дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, като данните се зареждат до 9.30 часа всеки работен ден в ИОБФР под формата на текстови файл с детайлна информация за всички сметки на бюджетните организации.

Заредената в ИОБФР информация се предоставя на МФ-дирекция „Държавно съкровище“ в срок до 10.00 часа на работния ден, следващ отчетната дата, доколкото не е договорено друго между МФ и БНБ.

VI. Изготвяне и представяне от банките на информацията за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации към 31 декември

38. Информацията за операциите и наличностите по сметките на бюджетните организации към 31 декември се изготвя от БНБ и банките съгласно определените с настоящите указания ред, срокове и процедури за всяка форма, като при отчитане на салдата:

38.1. за сметки 7301, 7311, 7315, 7316 и 7318 в обслужващите бюджета банки (без БНБ) се посочват салдата непосредствено *преди* операциите по годишното приключване на аналитичните сметки със съответните им дебитно-контролиращи сметки;

38.2. за сметки 7301 и 6301 в БНБ се посочват салдата непосредствено *преди* операциите по годишното приключване на аналитичните сметки със съответните им дебитно-контролиращи сметки;

38.3. всички транзитни сметки и сметки за наличности в банките и БНБ, независимо от кода за вида сметка и характер на средствата (кодът по т. **4**) се посочват с нулеви салда;

38.4. всички сметки, които при годишното приключване се зануляват чрез преведането на салдото към други сметки или се отнасят по разчетна сметка (сметка 6688), без сметките по т. **38.1-38.2** се посочват с нулеви салда;

38.5. за всички останали сметки, които в БНБ и банките приключват с остатък, се посочват салдата *след* последната им операция за годината.

38.6. за сметка 6688 се отчитат сумите, временно отнесени служебно от банките по разчетни сметки при зануляване на съответните платежни сметки на бюджетните организации/лицата по чл. 156 от ЗПФ съгласно указанията на МФ и БНБ за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации за съответната година.

VII. Предоставяне на информация за салдата по банкови сметки на бюджетните организации и годишна заверка на наличности по техни сметки

39. Всяка обслужваща банка (без БНБ) и съответния първостепенен разпоредител с бюджет, респективно БАН и държавните висши училища (ДВУ), както и бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 и чл. 171 от ЗПФ, могат да се договарят банката да изпраща на първостепенния разпоредител (и/или на определени от него подведомствени разпоредители), респективно на БАН и на ДВУ, по електронен път или на хартиен носител информация за салдата по неговите и на подведомствените му разпоредители сметки към края на всяко тримесечие, а при поискване и към края на всеки месец. Информацията следва да бъде представена по отделни разпоредители – титуляри на сметки, като справка е необходимо да съдържа наименованието на съответния титуляр на сметката, четириразрядните кодове на съответния второстепенен разпоредител (ако има обособен такъв код), четириразрядните кодове за вид сметка и салдото за съответния вид сметка на даден разпоредител.

40. Обслужващите банки (без БНБ) задължително заверяват наличностите по сметките на обслужваните от тях бюджетни организации към края на отчетната година. Заверяването се извършва от обслужващата банка върху утвърдения от МФ и публикуван на интернет-страницата на МФ формуляр (формуляр NAL-3), представен от съответната бюджетна организация. При заверката се обръща внимание дали е налице съответствие между салдото по съответните сметки, отчетени във *форма 91*, наличността по сметките на титуляря и салдото, посочено в съответния отчет/формуляр на бюджетната организация, и дали във *форма 91* средствата на титуляря са отчетени с верния код на разпоредителя.

41. След изтичане на всяко тримесечие дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ изготвя отчет на ниво първостепенен разпоредител с бюджет, респективно БАН и ДВУ, за салдата по неговите сметки и сметките на подведомствените му разпоредители. Отчетът съдържа информация за наименованието на титуляря на сметката, четириразрядните кодове на съответния второстепенен разпоредител (ако има обособен такъв код), четириразрядните кодове за вид сметка и салдото за съответния вид сметка на даден разпоредител. Информацията се предоставя от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ на съответния първостепенен разпоредител с бюджет чрез системата „Интернет банкиране на бюджетни предприятия“ или чрез изпращане на електронно съобщение с използване на квалифициран електронен подпис (КЕП), както от служителите на БНБ, така и от предварително определените представители на първостепенния разпоредител с бюджет.

42. Дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ, чрез системата „Интернет банкиране на бюджетни предприятия“, предоставя на Министерството на образованието и науката и Министерството на отбраната справка за сметките на ДВУ и БАН, а на Министерството на земеделието – справка за сметките на Селскостопанска академия (ССА) и Държавното предприятие „Научно-производствен център“, като информацията е обобщена по кодове на ДВУ, БАН, ССА и държавното предприятие. Справката съдържа същите данни, които се представят от дирекция „Главно счетоводство“ на БНБ във *форма 91*.

43. За обслужвани от БНБ сметки на други бюджетни организации по чл. 13, ал. 3 и 4 и чл. 171 от ЗПФ на съответния първостепенен разпоредител с бюджет по държавния бюджет може да се предоставя информация по реда на **т. 42** въз основа на писмо на МФ, доколкото дейността на съответната бюджетна организация по чл. 13, ал. 3 и 4 и чл. 171 от ЗПФ се финансира чрез трансфер от първостепенния разпоредител с бюджет по държавния бюджет или е обект на негов управленски контрол или административно се обслужва от него.

44. В случай че след предоставянето на информацията по реда на **т. 39** и заверката по реда на **т. 40** обслужващата банка констатира грешки в данните по *форма 91* за 31 декември (т.е. годишните данни), централата на банката предприема необходимите

действия за отстраняване на допуснатите грешки и уведомява незабавно БНБ за извършените от нея корекции в годишната *форма 91* и за причините за допуснатите грешки. Крайният срок за извършване на корекции по този ред на годишната *форма 91* е до края на осмия работен ден на следващата година.

45. Уведомлението е под форма на файл във формат *xls* или *xlsx*, съгласно *Приложение № 4*, който се изпраща на електронен адрес: StateBudget@bnbank.org. Наименованието на файла за промени в съответната форма е "FNN_ДДММГГ_n", където "n" е поредния номер на корекцията към съответната форма (например наименованието на файла, с който се извършва втора поредна корекция на данни по форма 91 към 31.12.2022 г. следва да бъде "F91_311222_2").

46. БНБ въз основа на обобщените данни по *форма 91* към края на всяко тримесечие (или при поискване - ежемесечно), предоставя на първостепенните разпоредители с бюджет и на администраторите на публични вземания (а при поискване за регулярно предоставяне – и на Сметната палата) обобщена типова информация за салдата по техните сметки. Същата се изпраща по електронен път чрез прилагането на КЕП като криптирано съобщение на служителите, за които съответния разпоредител/администратор на публични вземания е уведомил писмено дирекция „Фискални услуги“ на БНБ, че са оторизирани да я получават. Уведомлението следва да е подписано от лицето (лицата), което (които) представлява(т) бюджетната организация. При подновяване и/или издаване на нови сертификати за КЕП, както и при всяка друга промяна на служители оторизирани да получават тази информация, е необходимо незабавно да се уведоми писмено дирекция „Фискални услуги“ на БНБ. Информацията се изпраща между *четвъртия* и *осмия* работен ден на месеца, следващ отчетното тримесечие и включва:

46.1. за всеки отделен първостепенен разпоредител с бюджет (без общините) – наименование и съответния четириразряден код по ЕБК; отчетените в края на съответното тримесечие негови салда по сборните левови и валутни сметки (бюджетни, сметки за средства от Европейския съюз, сметки за чужди средства) депозити, акредитиви и технически сметки, обслужвани от банки в страната, в т. ч. и салдата, включени в системата на единната сметка, обслужвана от БНБ;

46.2. за Агенция „Митници“ - отчетените от БНБ салда на сметки 7301 на Агенция „Митници“;

46.3. за НАП – отчетените от БНБ и банките в края на съответното тримесечие салда по дебитно-контролиращите сметки към сметка 7301 по банки и по кодове на ТД на НАП и отчетените от банките салда по дебитно-контролиращите сметки към сметки 7315, 7316 и 7318 - общо и по кодове на ТД на НАП.

VIII. Други разпоредби относно информацията за сметки на бюджетните организации

47. За сметки на бюджетните организации и лицата по чл. 156 от ЗПФ в БНБ, освен посочените в *Приложение № 1* кодове, по искане на МФ може да се прилагат и допълнителни кодове, които предварително следва да бъдат съгласувани с дирекция „Главно счетоводство“ при БНБ.

48. При необходимост, за целите на управлението на касовото изпълнение на бюджета, МФ може да изиска банките да изготвят и представят през определени периоди и допълнителна информация, освен посочената в настоящото указание. За целта МФ писмено уведомява БНБ за конкретното съдържание на тази информация и за кои дати следва да се изготвя не по-късно от седем работни дни преди първата извънредна отчетна дата, като от своя страна БНБ своевременно уведомява за това банките с писмо, подписано

от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково”, или от други лица съгласно предоставените им компетенции.

49. Техническите изисквания относно формата на записите и начина на предоставяне от банките на съответната информация съгласно **раздели I-VII** от указанието са дефинирани в ръководството за банките за работа с ИОБФР, което се публикува на интернет-страницата на БНБ (рубрика „Фискален агент“).

Б. Обезпечаване от банките на средствата по сметки и депозити на бюджетните организации

**IX. Регулация на обезпечението на отчетените от банките по форма 92
наличности по обслужваните от тях сметки на бюджетните организации**

50. Всяка банка, приемайки да обслужва сметки и депозити на бюджетни организации, се задължава стриктно да изпълнява изискването да обезпечава в пълен размер наличните парични средства (с изключение на средствата по чл. 19, ал. 2 от Закона за Българската банка за развитие или на други изрично определени със закон средства, неподлежащи на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 3-8 от ЗПФ) по тези сметки и депозити в съответствие с действащите законови разпоредби и настоящите указания. За целта могат да бъдат използвани следните активи:

50.1. държавни ценни книжа (ДЦК) по вътрешния дълг на Република България, които са регистрирани в електронната система за регистриране и обслужване на търговията с безналични ДЦК в БНБ (ЕСРОТ), наричани по-долу „обезпечения по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ“;

50.2. ценни книжа по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ, включени в „Списък на емисиите по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ“, наричани по-долу „обезпечения по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ“. Списъкът може да се променя чрез добавяне или изключване на емисии само въз основа на съвместно писмо на МФ и БНБ до банките по реда на чл. 152, ал. 8 от ЗПФ, в което се определя и датата, от която може да се приемат/изключват като обезпечение ценни книжа от съответната емисия. При изключване на емисии от списъка, датата, от която се прекратява приемането им като обезпечение по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ не може да бъде по ранна от шест месеца, считано от първо число на месеца, следващ месеца на издаване на съответното писмо на МФ и БНБ. Списъкът се публикува и актуализира на интернет-страницата на МФ (в раздел *Методология на отчетността* > *Банково обслужване и платежни процедури* > *Списъци с кодове, сметки и обслужващи банки*);

50.3. вземания на банки за техни средства, съхранявани като чужди средства по отделно обособени за целта сметки за чужди средства с титуляр МФ в БНБ съгласно чл. 152, ал. 5 от ЗПФ, наричани по-долу „обезпечения по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ“. Тези сметки са с режим на откриване и обслужване съгласно *Приложение № 5*;

50.4. вземания на банки по техни сметки, обслужвани от БНБ съгласно чл. 152, ал. 6 от ЗПФ и чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ, наричани по-долу „обезпечения по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ“ Тези сметки са с режим на откриване и обслужване съгласно *Приложение № 6*.

50.5. вземания по дълга, поет с ратифицираните договори за прехвърляеми заеми с фиксирани лихвени проценти между Република България в качеството на Кредитополучател и Дойче Банк Акциенгезелшафт в качеството на Кредитор и Агент по плащанията, подписани на 4.11.2013 г., наричани по-долу „обезпечения по § 20а от ЗПФ“;

50.6. активи, определени на основание чл. 152, ал. 8 от ЗПФ със съвместно писмо на министъра на финансите и управителя на БНБ, в което са посочени процедурите за тяхното прилагане, наричани по-долу „обезпечения по чл. 152, ал. 8 от ЗПФ“.

51. В случай, че спрямо банка са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ, при падежа на държавни ценни книжа, с които са обезпечени наличностите по сметки на бюджетни организации, и/или на лихвите по тях особеният залог преминава върху вземанията по заложените от банката държавни ценни книжа. Средствата се превеждат по предвидената за съответната банка сметка по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ или по сметка на банката в случаите по чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ.

52. В случай, че спрямо банка са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ:

52.1. когато банката е използвала за обезпечение актив по т. **50.1** БНБ служебно деблокира тези ДЦК и незабавно ги прехвърля по клиентския регистър на определен от МФ, съгласувано с БНБ, друг участник в ЕСРОТ - поддепозитар на ДЦК, за което уведомява съответната банка – участник в ЕСРОТ, определения поддепозитар и МФ;

52.2. поддепозитарят по т. **52.1** незабавно блокира прехвърлените ДЦК по водения от него регистър по чл. 24 от Наредба № 5 на МФ и БНБ, за което уведомява МФ и БНБ. Блокирането на прехвърлените ДЦК запазва действието на законния особен залог върху тях в полза на МФ;

52.3. считано от датата на прехвърляне на ДЦК по реда на т. **52.1** поддепозитарят започва да изпраща на БНБ информация за размера на обезпечението с ДЦК по вътрешния дълг, изчислен в съответствие с *Приложение № 7*. Информацията се изпраща ежедневно до 15.30 часа на текущия работен ден при прилагането на сертификат за КЕП на електронен адрес: StateBudget@bnbank.org;

52.4. при падеж и/или лихвено плащане по ДЦК, прехвърлени по реда на т. **52.1** поддепозитарят на ДЦК превежда незабавно изплатените за тези ДЦК средства по сметки в БНБ, открити по реда на чл. 152, ал. 5 и 6 или чл. 152а от ЗПФ и съгласно *Приложения № 5 и 6* в съответната валута, където се блокират в полза на МФ.

53. При обявяване на банка в несъстоятелност, която е използвала за обезпечение актив по т. **50.1**:

53.1. БНБ в изпълнение на чл. 152б, ал. 19, т. 1 от ЗПФ служебно деблокира и прехвърля тези ДЦК по регистър/сметка на МФ, като за прехвърлянето уведомява МФ и съответната банка;

53.2. в случай, че ДЦК са прехвърлени и блокирани в друг поддепозитар по реда на т. **52.1** и **52.2**, БНБ служебно извършва прехвърлянето на тези ДЦК от клиентския регистър на поддепозитаря по регистър/сметка на МФ въз основа на получено от поддепозитаря потвърждение за техния размер и за деблокирането им във водения от него регистър по чл. 24 от Наредба № 5 на МФ и БНБ;

53.3. БНБ в изпълнение на чл. 152б, ал. 19, т. 2 от ЗПФ служебно превежда по посочени от министъра на финансите сметки на централния бюджет паричните средства от обезпеченията по чл. 152, ал. 5 и 6 от ЗПФ (включително и средствата по сметки, открити по реда на чл. 152а от ЗПФ) в пълен размер;

53.4. при падеж и/или лихвено плащане по прехвърлените на МФ по реда на т. **53.1** и **53.2** ДЦК БНБ превежда дължимите суми в полза на централния бюджет съгласно чл. 152б, ал. 18 от ЗПФ.

54. В случай че банка отправи до МФ искане за обезпечаване с активи по чл. 152, ал. 8 от ЗПФ, МФ съгласува с БНБ възможността за такова обезпечаване (включително процедурите и сроковете, от които то може да бъде приложено), след което съответните банки се уведомяват със съвместно писмо на МФ и БНБ за взетото решение. При допускане на обезпечаване по реда на чл. 152, ал. 8 от ЗПФ в съответното съвместно писмо на МФ и БНБ или с други съвместни писма или указания на МФ и БНБ се конкретизират (доколкото е необходимо) въпроси по прилагането и регулирането на съответното обезпечение (като например стойността на обезпечението и/или начина за нейното изчисляване, процедурите, съдържанието и сроковете за предоставяне на информация и др.).

55. Осигуреното от всяка банка обезпечение с отделните видове активи, чието блокиране се извършва при БНБ, се доказва както следва:

55.1. обезпечения по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ – чрез извлечение от съответния регистър, в който се водят ДЦК, блокирани за обезпечение на бюджетните наличности;

55.2. обезпечения по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ – чрез извлечение от регистъра, воден от БНБ;

55.3. обезпечения по чл. 152, ал. 5 и 6 от ЗПФ (включително и тези по чл. 152а, ал. 1-3 от ЗПФ) - чрез информация за наличностите по съответните сметки, водени в дирекция „Главно счетоводство” на БНБ, предоставяна към 14.00 часа на текущия работен ден.

56. Регулацията на обезпечението се извършва от банките, обслужващи бюджетни организации, ежедневно при спазване на реда, сроковете и процедурите за конкретния вид актив, определени с *Приложение № 5, Приложение № 6, Приложение № 7 и Приложение № 8* от настоящите указания, с друго съвместно писмо на министъра на финансите и управителя на БНБ или на договорна основа между МФ и съответната банка–залогодател. Образец на договора за залог, приложенията към него и всички други съпътстващи указания се публикуват на интернет-страницата на МФ на адрес: <http://www.minfin.bg/bg/page/863> (*Начало>Документи>Образци на договор за залог*). Общият размер на осигуреното от всяка банка обезпечение следва да бъде не по-малък от общия размер на наличностите към края на предходния работен ден, отчетени от нея по *форма 92*.

57. Общият размер на осигуреното от всяка банка обезпечение се изчислява като сума от:

57.1. размера на обезпечението по чл.152, ал. 3 от ЗПФ, изчислен в съответствие с *Приложение № 7* по данни на БНБ към 15.30 часа на текущия работен ден;

57.2. размера на обезпечението по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ, изчислен в съответствие с *Приложение № 8* по данни на БНБ към 14.00 часа на текущия работен ден;

57.3. размера на обезпечението със залог върху вземания по дълга по § 20а от ЗПФ, поет с договорите за прехвърляеми заеми, изчислен в съответствие с *Приложение № 10*, както и размера на обезпеченията по чл.152, ал. 8 от ЗПФ, за които (включително при промяна на размера) е предвидено да се предоставя информация на БНБ от МФ - по данни на МФ към 14.00 часа на текущия работен ден, които се предоставят с писмо на министъра на финансите до БНБ. В случай, че такова писмо не постъпи до 15.00 часа на текущия ден за валидни се приемат данните от последното получено в БНБ уведомление. Доколкото не е определено друго със съответното съвместно писмо на МФ и БНБ по т. **54**, аналогично се процедира и в случаите, когато за размера на обезпечение по чл. 152, ал. 8 от ЗПФ (включително при промяната му) е предвидено уведомление до БНБ от друго лице. В случай, че такова уведомление от съответното лице не постъпи до 15.00 часа на текущия ден се вземат данните от последното му уведомление, постъпило в БНБ;

57.4. размера на обезпеченията по чл. 152, ал. 5 и 6 (включително и обезпеченията по чл. 152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ), който представлява 100% от салдото (или от левовата му равностойност, ако сметката е в чуждестранна валута) към 14.00 часа на текущия работен ден по водените от БНБ сметки в лева и/или чуждестранна валута. Левовата равностойност се изчислява, като се прилага обявения от БНБ съгласно чл. 12, ал. 1 от Валутния закон курс на съответната валута към българския лев, валиден за текущия работен ден (за деноминирани в евро наличности се прилага фиксираният курс на БНБ съгласно чл. 29, ал. 2 от Закона за Българската народна банка).

58. Разпоредбите на т. **57** и правилата за изчисление на съответните обезпечения по *Приложения № 5-8 и Приложение № 10* се прилагат и за банка, спрямо която са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ. За целите на прилагане на чл. 152б, ал. 10-15 от ЗПФ се прилагат правилата за изчисление на съответните обезпечения, съгласно *Приложение № 9*, в което се разглеждат и други свързани с тях въпроси.

59. Банка, предоставила обезпечение със залог върху вземания по дълга, поет с договорите за прехвърляеми заеми, в деня на падежа на съответния заем осигурява изисквания размер обезпечение по т. **57** чрез блокиране на ДЦК или осигуряване на друго обезпечение по чл. 152 ал. 5-8 и/или § 20а от ЗПФ в съответстващ размер.

60. Когато към банка, обслужваща бюджетни организации, са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ, всички заложи от нея активи за обезпечаване на бюджетните наличности, включително и по сметките по чл. 152а от ЗПФ, остават блокирани.

61. При възобновяване дейността на банката по т. **60** тя може да отправя искания до БНБ за деблокиране на съответните обезпечения за случаите на превишение на обезпеченията над размера на наличностите при спазване на съответните изисквания за изчисляване на обезпеченията съгласно това указание, а за случаите по чл. 152, ал. 8 от ЗПФ - и съответните съвместни писма на министъра на финансите и управителя на БНБ. В случай, че преди възобновяването на дейността на банката е приложена разпоредбата на т. **51**, се прилага процедурата по т. 6 и 7 от Приложение № 5 и т. 20–т. 21 от Приложение № 6. При обявяване на банката в несъстоятелност се прилага чл. 152б, ал. 19 от ЗПФ.

Х. Предоставяне на информация за обезпечението **Процедури при недостиг/превишение на обезпеченията**

62. Дирекция „Фискални услуги“ на БНБ ежедневно най-късно до 16.00 часа изготвя справка, в която обобщава предоставената от МФ, от съответните структурни звена в БНБ, от поддепозитаря, в случаите по т. **52**, или от друго лице, в случаите по т. **54**, информация за размера на обезпечението с определените видове активи и сравнява общия размер на обезпечението, осигурено от всяка банка, с общия размер на наличностите, отчетени от нея по *форма 92* към предходния работен ден.

63. В случай че в началото на текущия работен ден размерът на осигуреното обезпечение е по-малък от размера на отчетените от съответната банка по *форма 92* наличности, подлежащи на обезпечаване, банката следва незабавно да осигури необходимото допълнително обезпечение по чл. 152, ал. 3-8 и/или § 20а от ЗПФ.

64. При установяване на недостиг на обезпечението БНБ уведомява писмено МФ-дирекция “Държавно съкровище” и съответната банка. Уведомлението се изпраща и по електронен път, подписано с квалифициран електронен подпис. Съответната банка следва незабавно да предприеме мерки за покриване на недостига по обезпечението. За целите на прилагане на тази точка банките и МФ писмено уведомяват БНБ за електронните адреси, на които следва да се изпраща информация при установен недостиг, както и при всяка тяхна промяна, като банките следва да посочват и групови електронни адреси, до които имат достъп повече от един оторизиран служител на съответната банка.

65. В случай че размерът на обезпеченията, изчислен по реда на т. **57**, е по-голям от размера на отчетените от съответната банка по *форма 92* наличности, подлежащи на обезпечаване, дирекция „Фискални услуги“ на БНБ дава съгласие/инструкция за деблокиране във връзка с постъпили от банката искания за деблокиране на съответното обезпечение в рамките на превишението по приложимия за съответния вид обезпечение ред от името на МФ, с изключение на обезпеченията по т. **50.5** и **50.6**, за които освобождаването на предоставения залог се извършва по реда на т. **67**.

66. За да даде съгласието по т. **65** БНБ проверява от името на МФ дали изпълнението на постъпилите искания за деблокиране няма да доведе до недостиг на обезпечение. Проверката се извършва непосредствено след извършване на сравнението по т. **62**. Проверката на искания за деблокиране на обезпечение по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ и средства по специални сметки във валута по чл. 152, ал. 6 и чл. 152а, ал. 2 и 3, в които е посочен

валъор, се извършва след изтичане на срока по т. **62** в деня, предхождащ датата на валъора. Проверката на искания за деблокиране на обезпечения по чл. 152, ал. 3 и 5, както и за средствата по специални сметки в левове по чл. 152, ал. 6 и чл.152а, ал. 2 и 3 от ЗПФ, се извършва след изтичане на срока по т. **62** в деня на валъора. В случай че една банка е изпратила две или повече искания за деблокиране, те задължително се обработват по реда на постъпването им, като за всяко едно от тях в зависимост от конкретния резултат от проверката може да бъде дадено съгласие за изпълнение, инструкция за деблокиране в рамките на превишението на осигуреното от съответната банка обезпечение и/или да бъде направен отказ, по приложимия за съответния вид обезпечение ред.

67. Банка, сключила договор за предоставяне на залог по реда на *Приложение № 10* или по реда на чл. 152, ал. 8 от ЗПФ, може да подаде писмено искане с посочен валъор до министъра на финансите за освобождаване на предоставения залог, при спазване на следните изисквания:

67.1. банка, подала такова искане осигурява на датата, предхождаща посочения валъор, обезпечение с ДЦК или друго обезпечение по чл. 152, ал. 5-8 от ЗПФ в размер, аналогичен на размера на предоставения залог, за който е подадено искане за предварително освобождаване, в допълнение на обезпечението, изчислено по реда на т. **57**;

67.2. при получаване на писмено искане от МФ-дирекция „Държавно съкровище“, за предоставяне на информация за осигуреното от конкретна банка обезпечение във връзка с постъпило от нея искане, дирекция „Фискални услуги“ на БНБ най-късно до 17.00 часа на работния ден, предхождащ посочения в писмото на МФ валъор, му изпраща по електронен път извлечение от справката, изготвена по реда на т. **62** и подписана с квалифициран електронен подпис;

67.3. въз основа на получената от БНБ информация по т. **67.2** министърът на финансите или друго лице, в случаите по т. **54** може да даде съгласие за изпълнение на искането или да направи отказ за това, като уведомява съответната банка за своето решение;

67.4. при даване на съгласие за изпълнение на искането министърът на финансите на датата на посочения в искането валъор уведомява БНБ за промяната в размера на предоставения от конкретната банка залог;

67.5. посоченият валъор не може да бъде по-ранен от пет работни дни, считано от датата на завеждане на искането в МФ.

68. Когато в деня на падежа на главницата на ДЦК, служещи за обезпечение по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ, е налице недостиг в обезпечаването след извършването на плащанията по погашенията на ДЦК и ако съответната банка на същия ден не е осигурила друго обезпечение по чл. 152 и § 20а от ПЗР на ЗПФ в сроковете, посочени в т. **57**, БНБ в часовия диапазон 16:30-17:20 на съответния ден служебно задължава сетълмент-сметката на банката и заверява съответната сметка по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ с размера на недостига.

69. Когато извън случаите по т. **68** е установен недостиг на обезпечението и в рамките на следващия работен ден не е покрит, на втория работен ден БНБ в часовия диапазон 16:30-17:20 на съответния ден, служебно задължава сетълмент-сметката на банката и заверява сметката по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ с размера на недостига, който е наличен към втория работен ден след като в сроковете, посочени в т. **57**, са отразени всички увеличения/намаления, инициирани в периода между първия и втория ден.

70. Разпоредбите на т. **68** и **69** не се прилагат за банка, спрямо която са приложени разпоредбите на чл. 36 от ЗКИ – в тези случаи се процедира по реда на чл. 152а от ЗПФ.

71. С цел намаляване на риска от необезпечаване МФ може да предприема и следните мерки, след съгласуване с БНБ:

71.1. да нареди извършването на извънредно еднократно централизиране съгласно т. 10.6 от Указание на БНБ и МФ за обслужване на сметки на бюджетни организации и бюджетни плащания (2016 г.);

71.2. да предприема действия по откриване на сметки в БНБ, които са част от системата на единна сметка съгласно чл. 154, ал. 1 от ЗПФ, за съхраняване на временно свободни средства на бюджетни организации, които не са обект на регулярна централизация чрез транзитни сметки.

XI. Избор на оценител по чл. 152б, ал. 15 от ЗПФ

72. Изборът на оценител по чл. 152б, ал. 15 от ЗПФ се извършва от МФ.

73. За оценител по чл. 152б, ал. 15 от ЗПФ може да бъде избрано лице, което е независим оценител по смисъла на чл. 5 от Закона за независимите оценители (ЗНО), получил правоспособност по чл. 6, ал. 1 от ЗНО, която включва извършването на оценки на активи (включително и на търговски предприятия или финансови институции), които представляват обезпечения по чл. 152б, ал. 10, т. 11 от ЗПФ.

74. Може да бъде избран повече от един оценител, като съответния вид оценка по чл. 6, ал. 1 от ЗНО се извършва от един независим оценител.

75. За целите на прилагане на чл. 152б, ал. 11, т. 2 от ЗПФ датата на окончателното определяне на стойността на активите е датата, на която е заведен в деловодството на МФ окончателния доклад на независимия оценител. В случай че са избрани повече от един независим оценител съгласно **т. 74**, за дата на окончателното определяне на стойността на активите се счита датата на завеждане в деловодството на МФ на последния по ред на представяне доклад на независим оценител.

XII. Други разпоредби

76. Забранява се прехвърлянето и отчитането на средства от сметки, подлежащи на обезпечаване по реда на ЗПФ по разчетни или други сметки, когато това не е продиктувано от регламентираните и обичайни платежни и сетълмент процедури за сметки на бюджетни организации и сметките за средствата по чл. 156 от ЗПФ. При установени такива случаи, за целите на прилагане на чл. 152 и 152а-152в от ЗПФ съответните суми се включват в обхвата на средствата на бюджетните организации, подлежащи на обезпечаване.

77. Това указание влиза в сила от 01.01.2023 г., с изключение на разпоредбите, посочени в **т. 78**.

78. След 01.01.2023 г. ще се прилагат от съответната дата, допълнително определена със съвместно писмо (писма) на МФ и БНБ, разпоредбите на:

а) раздел III и Приложение № 3, като банките следва да имат готовност към 01.01.2023 г. да подават информация за форма 92 съгласно изискванията на раздел III и Приложение № 3;

б) т. 50.3 и Приложение № 5 (без т. 5 от това приложение), както и останалите разпоредби на това указание в частта им за обезпеченията по чл. 152, ал. 5 от ЗПФ;

в) т. 65 – само по отношение на даване на съгласие на деблокирането на обезпечения по чл. 152, ал. 3 от ЗПФ (до тогава продължава досегашния ред на деблокиране по искане на банката на тези обезпечения).

79. МФ и БНБ уточняват допълнително датата, процедурите и начина на прилагане на **раздел V**.

80. Това указание отменя съвместно указание на МФ и БНБ ДДС № 09/31.07.2015 г. (№ БНБ-72589/31.07.2015 г.), считано от 01.01.2023 г.

81. БНБ и банките продължават да изготвят и предоставят информация по досегашния ред, периодичност и срокове за *форми 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96 и 99* за съответните отчетни периоди преди датата на влизането в сила на **раздел III** съгласно **т. 78-буква „а“**).

82. Напомняме, че през 2022 г. банките започват да подават във форма 92 и останалите форми данните за код 6677 съгласно *т. 25-27* от съвместно указание на МФ и БНБ ДДС № 05/2021 г.

83. Това указание отменя съвместно писмо на МФ и БНБ № 17-00-87/19.07.2018 г. (БНБ № БНБ-79243/19.07.2018 г.), като наличните към влизането в сила на указанието обезпечения, направени въз основа на това писмо и съответните съвместни писма на МФ и БНБ се запазват и се считат за обезпечения съгласно **т. 50.4**. Откритите въз основа на отмененото писмо на МФ и БНБ сметки на банките продължават да се използват за целите на обезпечаване по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ.

84. В срок до 30.06.2022 г. банките, които имат договор с МФ за обслужване на плащанията в СЕБРА и транзитните сметки съгласно чл. 154, ал. 9 от ЗПФ (без банките с вече открити сметки по **т. 83** откриват за целите на обезпечаване по чл. 152, ал. 6 от ЗПФ специална сметка в левове в БНБ съгласно *раздел I* от *Приложение № 6*. Разпоредбата на тази точка се счита за съгласие на МФ за откриването на такава сметка на съответната банка, без да се изисква отделно писмено съгласие по *т. 2.2* от *Приложение № 6*.

85. Емисии на ДЦК, които са налични към датата на влизане в сила на това указание, могат да се използват като обезпечения по чл. 152, ал. 3 и 4 от ЗПФ и след влизането в сила на това указание (включително и ценните книжа от списъка с емисиите от Приложение № 8 от отмененото указание ДДС № 09/2015 г.), като съответното блокиране/деблокиране се извършва по реда предвиден в това указание. Аналогично се процедира и за заварените обезпечения по чл. 152, ал. 5, 6 и 8 и § 20а от ЗПФ.

П р и л о ж е н и е: съгласно текста.

АСЕН ВАСИЛЕВ
ЗАМЕСТНИК
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
ПО ЕВРОФОНДОВЕТЕ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ДИМИТЪР РАДЕВ
УПРАВИТЕЛ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА